

Náhrada škod způsobených predátory na rybách z pohledu ochrany přírody

Nárok na náhradu škody způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy stanovuje zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Mezi vybrané zvláště chráněné živočichy, na které se zákon vztahuje, patří i vydra říční. Škodou podle zákona se rozumí i škoda na rybách. Postup poškozeného po zjištění škody Pro uplatnění žádosti o náhradu škody je poškozený povinen ohlásit škodu do 48 hodin od jejího vzniku příslušnému orgánu ochrany přírody, kterým je obec s rozšířenou působností (odbor životního prostředí), popř. správa chráněné krajinné oblasti, v jejímž správním obvodu se dotčený rybník nachází. Při ohlášení škody je třeba uvést parcelní čísla všech rybníků, na které bude náhrada škody požadována, jejich název a katastrální území. Poznámka: Nelze žádat o náhradu škody na rybníky, které po výlovu zůstaly vypuštěné nebo bez rybí obsádky. Příslušný orgán ochrany přírody provede následně místní šetření a vystaví protokol z místního šetření, ve kterém potvrdí či vyvrátí přítomnost vydry říční. Tento protokol předá příslušnému krajskému úřadu. Vzhledem k obtížné prokazatelnosti škod způsobených vydrou říční je třeba poškozeným doporučovat následující přístup: Lhůta 48 hodin může být jak u škod způsobených vydrou říční těžko průkazná. Je proto doporučováno ohlásit škodu co nejdříve po zjištění přítomnosti vydry říční na dotčeném rybníku. Poškození žádající o náhradu pravidelně by proto měli škodu ohlásit vždy na začátku období, za které budou náhradu škody požadovat. Orgán ochrany přírody pak bude mít více času na zdokumentování škody v případě, že se nepodaří prokázat přítomnost vydry již při první návštěvě rybníka (trus, skluzavky, nory, uhynulé nebo vytažené ryby). Místních šetření je možné provést i více. Je proto v zájmu poškozeného, aby v případě neprokázání pobytových znaků vydry požadoval zopakování místního šetření. Žádost o poskytnutí náhrady škody pak podává žadatel (poškozený) na příslušný krajský úřad (popř. Magistrát hlavního města Prahy, došlo-li ke škodě na území hlavního města Prahy). Žádost musí být podána písemně, musí být podložena doklady a podklady potřebnými pro posouzení nároku a – jedná-li se o škodu na rybách – musí být předložena do 10 dnů ode dne zjištění škody a nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy ke vzniku škody došlo. Na co je třeba dát pozor: U první uvedené lhůty je třeba vědět následující: slovní spojení „zjištění výše škody“ je chápáno tak, že se poškozený dozvěděl nejen o tom, že škoda vznikla, ale i o její konečné výši, stanovené na základě odborného/znaleckého posudku. Desetidenní lhůta pro podání žádosti o náhradu škody je proto třeba počítat ode dne, kdy poškozený obdržel znalecký nebo odborný posudek. V případě, že poškozený nejprve žádá o náhradu škody a pak teprve objednává zpracování posudku, se tedy desetidenní lhůta neuplatní (tak je tomu např. u většiny žádostí o náhradu škody způsobené vydrou říční). Povinné náležitosti žádosti o náhradu škody Žádost musí obsahovat předepsané podklady a doklady. Povinné náležitosti žádosti uvedené v příloze zákona jsou následující: - jméno, příjmení, trvalý pobyt žadatele a rodné číslo, je-li jím fyzická osoba nepodnikající, - jméno, příjmení, trvalý pobyt žadatele a IČ zahrnující chov ryb, je-li jím fyzická osoba podnikající, - název, sídlo a IČ žadatele, je-li jím právnická osoba, - parcelní čísla dotčených rybníků, jejich názvy a katastrální území - popis příčin vzniku škody a uvedení rozsahu škody: částka v Kč (popř. souhlas s výší škody, která bude následně doložena odborným/znaleckým posudkem) a období, za které je náhrada požadována, - označení vybraného živočicha, který škodu podle poznatků žadatele způsobil, - popis opatření žadatele, které učinil k zabránění vzniku škody, - způsob poskytnutí náhrady škody (např. převedením finančních prostředků na účet žadatele u peněžního ústavu, výplatou peněžní částky v hotovosti v pokladně příslušného orgánu, zasláním peněžní částky poštovní poukázkou na adresu poškozeného). Doporučováno je také v žádosti uvést telefonní kontakt na žadatele. Na co byste si měli dát pozor: Pokud žadatel uvedl v žádosti své rodné číslo, přestože má přiděleno IČ, které by mohlo zahrnovat chov ryb (např. zemědělská výroba), musí doložit prohlášení, že chov na rybnících, na které žádá náhradu škody, nesouvisí s jeho podnikatelskou činností. Pokud byl rybník v období předmětné škody vypuštěn, musí být tato skutečnost v žádosti rovněž uvedena, a to včetně termínu a doby vypuštění, termínu následného napuštění a skladby nové rybí obsádky. V případě více vlastníků musí být doložena plná moc k zastupování ve věci žádosti o náhradu škody. K žádosti o náhradu škody na rybách žadatel dále připojuje: - doklad nebo jiný důkaz o vlastnickém právu k chovaným živočichům, kteří byli vystaveni predaci: informace o množství a skladbě rybí obsádky a způsobu jejího nabytí (faktury, nákupní lístky, popř. čestné prohlášení o vlastním odchovu

- formulář čestného prohlášení je k dispozici u formuláře žádosti)- doklad o užitelském právu k rybníku, sádce, rybí líhni, rybí odchovně, klecové odchovně, pstruží farmě: nájemní smlouva, výpis z katastru nemovitostí- odborný posudek nebo znalecký posudek o vzniku škody na rybách a její výši. Poznámka: Odborný či znalecký posudek se často dodává až dodatečně, po podání žádosti. V žádosti se v těchto případech uvádí aspoň jméno zpracovatele posudku. Odborný/znalecký posudek Při zadání zpracování odborného či znaleckého posudku je třeba uvést: názvy dotčených rybníků, jejich parcelní čísla, katastrální území, informace o rybí obsádce. Pro stanovení výše škody je zpracovateli odborného/znaleckého posudku doporučeno postupovat podle metodiky stanovení výše škod způsobených vydrou říční. Tato metodika je k dispozici na webových stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (www.ochranaprirody.cz [1]), v sekci odborná činnost, druhová ochrana. Zpracování posudku je třeba zadat s dostatečným předstihem – doporučená doba je minimálně 1,5 až 2 měsíce před podáním žádosti o náhradu škody. Způsob výpočtu výše škody Sjednocení postupu výpočtu výše náhrady škody způsobené vydrou říční zajistila Agentura ochrany přírody a krajiny ČR ve spolupráci s odborníky, zpracovateli posudků a pracovníky krajských úřadů. Na internetových stránkách této organizace (www.nature.cz [2]) si můžete stáhnout příslušné metodiky pro oba tyto druhy. Metodiky jsou určeny zejména subjektům, které zpracovávají odborné/znalecké posudky a rovněž pro příslušný úřad, který výši škody posuzuje a následně proplácí a orgán ochrany přírody, který provádí místní šetření. Metodiky jsou průběžně aktualizovány na základě průběžně shromažďovaných připomínek a mají zároveň sloužit jako podklad pro připravovanou vyhlášku č. 360/2000 Sb., o stanovení způsobu výpočtu výše náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy na vymezených domestikovaných zvířatech, psech sloužících k jejich hlídání, rybách, včelstvech, včelařském zařízení, nesklizených polních plodinách a na lesních porostech. Obecně se výše náhrady škody se určí jako cena obvyklá. Obvyklá cena je cena, která by byla dosažena při prodeji ryb v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni vzniku škody, a nelze-li přesně určit den vzniku škody, ke dni, kdy s největší pravděpodobností škoda vznikla. Poskytnutí náhrady škody podle zákona vylučuje poskytnutí náhrady škody podle zákona o myslivosti a naopak. Vyhodnocení nároku na náhradu škody Žádost o náhradu škody posuzuje příslušný krajský úřad. Pokud podaná žádost neobsahuje všechny předepsané náležitosti, krajský úřad vyzve žadatele, aby chybějící údaje doplnil, a to nejpozději do 30 dnů od obdržení výzvy. V této lhůtě může žadatel rovněž upřesnit rozsah a výši požadované náhrady škody. Při nedodržení výše uvedené třicetidenní lhůty nárok na náhradu zaniká. Žadatel má však možnost požádat písemně o prodloužení této lhůty (včetně uvedení doby, o kterou prodloužení žádá), pokud je zřejmé, že není schopen doplnit žádost v zákonné lhůtě. Vzhledem k tomu, že krajský úřad má čtyři měsíce na vyřízení žádosti, a to i se zohledněním doby pro poskytnutí finanční částky Ministerstvem financí, je třeba, aby v případě delší doby pro doplnění bylo součástí žádosti o prodloužení lhůty k doplnění i sdělení, že si je žadatel vědom skutečnosti, že náhrada škody nebude proplacena v zákonné lhůtě. Postup orgánu ochrany přírody při vypořádání nároku na náhradu škody Finanční prostředky na náhrady škod podle zákona se poskytují ze státního rozpočtu (viz § 11 odst. 4 zákona). Pokud krajský úřad dojde k závěru, že žádost o náhradu škody splňuje veškeré stanovené podmínky, tedy že škodu způsobil vybraný zvláště chráněný živočich, že jsou splněny podmínky stanovené zákonem a nejsou-li pochybnosti o vzniku škody poškozenému a o výši jím požadované náhrady škody, bezodkladně zašle úplnou žádost (včetně všech příloh) se svým stanoviskem Ministerstvu financí. Ze stanoviska krajského úřadu musí být jednoznačně zřejmé, kdo je poškozeným, který vybraný zvláště chráněný živočich škodu způsobil, výše škody v Kč a způsob úhrady. Na základě obdržené úplné žádosti a stanoviska orgánu ochrany přírody Ministerstvo financí poskytne příslušnému krajskému úřadu neinvestiční dotaci. Krajský úřad následně poskytne žadateli náhradu, a to nejpozději do čtyř měsíců ode dne, kdy mu byla žádost o náhradu škody doručena, a způsobem, který žadatel ve své žádosti navrhl. Důvody neposkytnutí náhrady škody Pokud žádost poškozeného neobsahuje předepsané údaje, nebyly k ní připojeny požadované doklady a podklady a ani na základě výzvy krajského úřadu nebyly předepsané náležitosti žádosti, doklady a podklady poškozeným doplněny, či pokud škoda nebo její výše nejsou prokázány, náhrada škody se poškozenému neposkytne. Tím není dotčeno právo poškozeného domáhat se přiznání náhrady škody u soudu.

Zdroj: Zákon č. 115/2000 Sb.: Zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy v platném znění. Zákon č. 114/1992 Sb.: Zákon o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

URL zdroje: <https://forumochranyprirody.cz/nahrada-skod-zpusobenych-predatory-na-rybach-z-pohledu-ochrany-prirody>

Odkazy:

[1] <http://www.ochranaprirody.cz>

[2] <http://www.nature.cz>